

בית משפט לענייני משפחה בפתח תקווה

ה"נ 19-02-6864 פלוני ואח' נ' היועץ המשפטי לממשלה

בפני כבוד השופטת אילת גולן-תבורי

מבקשים 1. פלונית
2. פלוני

נגד

משיב היועץ המשפטי לממשלה משרדי ממשלה 513442037
באמצעות ב"כ בפרקליטות.

בעניין הקטינה _____

פסק דין

- 1
- 2 1. פסק דין זה ניתן בבקשה למתן היתר נישואין, לקטינה בת 16 ומספר חודשים שהינה בהריון
- 3 ומבקשת להינשא לבן זוגה. הבקשה הוגשה ע"י הורי הקטינה, לבקשתה ולבקשת בן זוגה
- 4 (בגיר, להלן "בן הזוג", ושניהם ביחד "בני הזוג"), ובתמיכת הוריו של בן הזוג.
- 5
- 6 2. נמסר בבקשה כי בני זוג מקיימים מערכת יחסים וגרים ביחד, הקטינה מצויה בחודש שלישי
- 7 להריונה, ושניהם מבקשים להינשא. הם מתעתדים לקיים חיי משפחה ולגדל ביחד את הילד
- 8 שעתיד להוולד להם בסיוע שתי המשפחות.
- 9
- 10 3. ב"כ היועמ"ש בפרקליטות התנגד לבקשה. הקטינה מתחת לגיל הנישואין, הזוג בקשר מזה
- 11 שנה, תפקוד הקטינה במערכת החינוך לא יציב ומוכרת כנערה בסיכון גבוה בתחילת שיקום,
- 12 להוריה יש 11 ילדים נוספים ויקשה עליהם לסייע לה, בן הזוג חסר יציבות. נימוקי הבקשה
- 13 לא מהווים נסיבות מיוחדות הקשורות בטובת הקטינה להינשא ואף הריון אינו מהווה נסיבה
- 14 מיוחדת למתן היתר.
- 15
- 16 4. עם הגשת הבקשה הוזמן מיד תסקיר עו"ס מהלשכה לשירותים חברתיים, וכן נקבע מפגש
- 17 לקטינה ולבן הזוג ביחידת הסיוע שליד בית המשפט למשפחה.
- 18 בהמשך התקיים דיון במעמד ב"כ היועמ"ש בפרקליטות, הקטינה, בן הזוג, הורי הקטינה,
- 19 אביו של בן הזוג ועו"ס לסדרי דין.
- 20 בנוסף ולאחר הדיון זומנה הקטינה למפגש נוסף עם מותב זה בלשכה, בנוכחות עו"ס יחידת
- 21 הסיוע שליד בית משפט (ביום 17.3.19).
- 22

בית משפט לענייני משפחה בפתח תקווה

ה"נ 6864-02-19 פלוני ואח' נ' היועץ המשפטי לממשלה

5. בדיון ב"כ היועמ"ש בפרקליטות הפנתה שאלות לקטינה ולבן הזוג, נשמעו הורי הקטינה ואביו של בן הזוג שהתייצבו לדיון והביעו תמיכתם בבקשה, וכן עו"ס לסדרי דין.
6. לשאלות ב"כ היועמ"ש השיבה הקטינה כי אף שהיא ובן זוגה מכירים מזה זמן כידידים רק בהמשך הפכו לבני זוג. לאחרונה עברו לגור ביחד ומתנהלים כזוג נשוי לכל דבר. היא מבקשת לאשר לה את המחויבות הפורמלית, היא אוהבת אותו, ובהיריון (ע' 2, ש' 28-34), מבינה שהמחויבות שמבקשת מביאה עימה אחריות גדולה (ע' 3, ש' 1-2). כוונתם להתחתן לא נובעת מההיריון, הם התכוונו להתחתן בהמשך, ההיריון זירז זאת. (ע' 3, ש' 19-24).
- נכון שבעבר התנהלה באופן בעייתי אך מאז חלף זמן וכיום אינה בקשר עם אותם חברים. (ע' 2, ש' 18-24)). היא ובן הזוג עובדים ואינה חוששת מהצד הכלכלי (ע' 3, ש' 15-18). הרצון להינשא הוא אמיתי ובא ממנה ולא מהוריה (ע' 8, ש' 21-22).
7. בן הזוג השיב שהכירו דרך חברים, בעבר היא הסתובבה עם חברה שלילית אך סייע לה לחזור וללמוד בבית הספר והיא התקדמה. מבקשים להינשא מתוך אהבה ולצורך מחויבות פורמלית, מעבר למחויבות שכבר קיימת ביניהם כיום, הוא מאמין שהדבר ייטיב גם איתה וביחד יכולים להגיע רחוק. (ע' 4, ש' 18-29). הוא מודע לקושי הכרוך בהקמת בית אך מעוניין במסלול חיים זה. (ע' 5, ש' 24-27).
- נשאל על מרשם פלילי והשיב כי אין רישום משמעותי, בעבר הסתובב עם חברה מסוימת, לא כך כיום. (ע' 4 ש' 30-36, ע' 5 ש' 1-3). הוא עבד ופירנס את עצמו, נפצע בתאונת דרכים וקיבל תשלום מביטוח לאומי אך מתכוון לשוב ולעבוד. הוריו יסייעו להם כלכלית ועם התינוק (ע' 5 ש' 3-5, 17-21).
8. אם-הקטינה מסרה שתומכת בבקשה, רואה בקשר בין השניים קשר אמיתי וחיובי אשר מסייע לבתה ומשפיע עליה לטובה, יש לאפשר את הנישואין.
9. אב-הקטינה מסר שתומך בבקשה ובזוגיות, יש להם קשר טוב עם בני הזוג וגם עם הוריו של בן הזוג. הבת בעלת דעה, הם לא כפו עליה את דעתם. הוא תומך בבתו ויתן כל עזרה שתזדקק, נפשית גופנית וממונית.
10. אביו של בן הזוג מסר שתומך בבקשה, יפעל על מנת לסייע לבני הזוג בבניית בית משותף, טובתה של הקטינה בנישואים אלה, והוא ומשפחתו יסייעו להם. הוא עצמו עבד במשך שנים עם נוער בסיכון, והוא גאה בבנו שסייע לבת הזוג לצאת מהמעגל בו הייתה. (ע' 7 ש' 10-8, 13-17, 19-20).

בית משפט לענייני משפחה בפתח תקווה

ה"נ 19-02-6864 פלוני ואח' נ' היועץ המשפטי לממשלה

- 1
2
3
4
5
6
7
8
9
10
11
12
13
14
15
16
17
18
19
20
21
22
23
24
25
26
27
28
29
30
31
32
33
34
11. כל ההורים אמרו שמבקשים כי הלידה תהא לאחר נישואין ובהיתר ולא באיסור.
12. בסיום הדיון ב"כ היועמ"ש בפרקליטות סיכמה וחזרה על ההתנגדות לבקשה. עולה משמיעת הנוכחים כי הסיבה לבקשה היא שההורים רואים בנישואין צורך נוכח ההיריון, אין זה בטוח שהרצון להינשא מגיע מהקטינה עצמה. הנישואין אינם צריכים להתרחש כעת בשל תפיסה דתית או הריון.
13. תסקיר עו"ס לסדרי דין הוגש בתיק לאחר פגישה עם הקטינה ובן זוגה, פגישה משותפת עם ההורים ובני הזוג, ואיסוף מידע, וצויין בו הקשר החיובי והבונה שיש בין בני הזוג.
- עובדת קידום הנוער המלווה את הקטינה מעידה שעם הזוגיות חל בה שינוי חיובי, מתמידה בלימודים, אחראית וניכר שהזוגיות משפיעה עליה לטובה. בן הזוג תומך בה ומחזק אותה. העו"ס התרשמה מבני זוג אוהבים שמקיימים באופן הדדי קשר של כבוד, הערכה, חברות טובה, התחייבות ורצון למסד את הקשר. מעוניינים להינשא, מודעים לכך שיזדקקו לתמיכת הוריהם.
- "עובדת קידום נוער המלווה אותה מעידה כי ... מתמידה בהגעה ללימודים ומגלה מוטיבציה גבוהה, משתפת פעולה ומגיעה לפגישות סדירות איתה בה משתפת מחייה האישיים. ... בוגרת, אחראית, חושבת בצורה שקולה ומתוכננת... התרשמה שבן זוגה תומך בתהליך זה, מעודד ומחזק אותה כי שהזוגיות מאד חיובית עבורה. (...)
- התרשמתי כי מדובר בבני זוג שמאד אוהבים זה את זה, מקיימים באופן הדדי קשר של כבוד, הערכה, חברות טובה, התחייבות ורצון למסד את הקשר. יחד עם זאת מתוודים כי יזדקקו לסיוע כלכלי ותמיכה מוראלית מצד ההורים שלהם וישמחו לקבלה. הקטינה ____, מביעה רצון עז לבנות תא משפחתי עם ____ ולהביא את התינוק לעולם. היא אכן החלה בחודשיים האחרונים להתייבב, לעלות על דרך המלך, משתפת פעולה עם הוריה ועם הגורמים המקצועיים".
- (תסקיר מיום 11.2.19).
14. חרף ההתרשמות החיובית מהזוגיות, כתבה העו"ס בסיום התסקיר שאין נסיבה מיוחדת לפי החוק להתיר את הנישואין.
- כשנשאלה על כך בדיון השיבה כי כך הונחתה לכתוב. כך גם הקטינה התנהלה בעבר באופן לא אחראי ועדיין אינה בשלה. (עי' 8 לפרוטוקול).

בית משפט לענייני משפחה בפתח תקווה

ה"נ 19-02-6864 פלוני ואח' נ' היועץ המשפטי לממשלה

- 1
2
3
4
5
6
7
8
9
10
11
12
13
14
15
16
17
18
19
20
21
22
23
24
25
26
27
28
29
30
31
32
33
34
15. הוגש דיווח יחידת הסיוע שליד בית המשפט לענייני משפחה, לאחר מפגש עם הקטינה, בן הזוג, אמה של הקטינה, והוריו של בן הזוג. נכתב כי הזוג הצעיר מבקש להתחתן ולהקים משפחה כדת וכדין, רואים את הקשר ביניהם כממשיך בעתיד ולא בגלל ההיריון, השפעת הזוגיות הינה לטובה, המשפחות מברכות על הקשר ומביעות נכונות רבה לסייע להם.
- "התקיימה פגישה ממושכת ... עם ____, ____, אימה של ____ והוריו של ____.
הפגישה התקיימה בחלקים משותפים ונפרדים.
נערה בת 16 וחצי ...
כיום לומדת במסגרת פרויקט היל"ה ל-12 שנות לימוד ועובדת ב ____.
עובד ומפרנס את עצמו מזה כ-4 שנים, עת החליט לחזור בשאלה. ...
בפגישה משותפת אמרו כי הם אוהבים באמת לא מדובר במשחק מבחינתם זהו קשר כן ואמיתי. שניהם שיתפו כי רואים את עתידם ביחד ומעידים על השינוי המשמעותי אשר חל ב ____ עם ההיכרות ביניהם. בנוגע לעתיד וללידה הצפויה משתפים כי הוריהם תומכים בהם ויעזרו להם.
בשיחה עם אימה של ____ שיתפה כי ____ עברה תקופה לא קלה של שוטטות... הוריה של ____ מתייחסים לקשר באופן חיובי ואימה שיתפה כי תעזור לה ככל שתוכל. ...
בשיחה עם הוריו של ____ עלה כי מעוניינים לסייע לזוג הצעיר הן מבחינת מקום מגורים, והן מבחינת עזרה בגידול, כפי שעשו ועושים עם כל נכדיהם. ...
לסיכום, מדובר בנערה שנמצאת בהיריון, הזוג הצעיר מעוניין להתחתן ולהקים משפחה כדת וכדין. שניהם רואים את הקשר ביניהם כממשיך לעתיד ולא נוצר בשל ההיריון. משפחתה של הנערה מדווחת על שינוי משמעותי בהתנהגותה ותפקודה מאז החל הקשר.
המשפחות מברכות על הקשר ומביעות נכונות רבה לסייע להם ככל הניתן."
(דיווח יחידת הסיוע מיום 27.2.19).
16. לאחר הדיון זומנה הקטינה למפגש עם מותב זה בלשכה (ביום 17.3.19), בלוויית עו"ס יחידת הסיוע שליד בית משפט. זאת על מנת לשמוע את דבריה ולהתרשם ממנה ומרצונה באופן ישיר ובלתי אמצעי, ובהתאם להוראות סעיף 5 (א).
האמור במפגש הינו חסוי. תרשומת עו"ס יחידת הסיוע מהמפגש תופקד בכספת בית המשפט.
17. חוק גיל הנישואין, תשי"א-1950 ("החוק") מגביל את גיל הנישואין מ-18 שנים ומעלה (בעבר עמד הגיל המינימלי על 17 שנים). אף נמחק סעיף שקבע כי הריון הינו נסיבה מיוחדת להיתר נישואין. (חוק גיל הנישואין (תיקון מס' 6), התשע"ד-2013, ס"ח 2416).

בית משפט לענייני משפחה בפתח תקווה

ה"נ 19-02-6864 פלוני ואח' נ' היועץ המשפטי לממשלה

- 1
2 **עם זאת נקבע כי בית המשפט רשאי להתיר את נישואי הקטינה, בנסיבות מיוחדות** 18.
3 **הקשורות בטובתה, ובלבד שמלאו לה 16 שנים.** זאת אם מצא כי מתקיימות בעניינה נסיבות
4 כאלה, לאחר שהזמין תסקיר עובד סוציאלי (אם גילה בין שש עשרה לשבע עשרה שנים, סי'
5 5(ב)), ולאחר ששמע את הקטינה (סי' 5(א)):
6
7 5"א). על אף האמור בחוק זה, רשאי בית המשפט לענייני משפחה לתת היתר
8 לנישואי קטין או קטינה אם מלאו להם שש עשרה שנים, ולדעת בית המשפט קיימות
9 נסיבות מיוחדות הקשורות בטובת הקטין או הקטינה, לפי העניין, המצדיקות מתן
10 היתר זה; בית המשפט לענייני משפחה יכריע בבקשה למתן היתר לאחר ששמע את
11 הקטין או הקטינה, לפי העניין".
12
13
14 המחוקק לא כתב רשימה סגורה של נסיבות לצורך מתן ההיתר, אלא הותיר את המלאכה 19.
15 ואת שיקול הדעת לבית המשפט. (ע"א 501/81 היועמ"ש נ' פלונית, פ"ד ל"ה(4) 430 (1981)).
16
17 בתי המשפט לענייני משפחה נדרשו מעת לעת לבקשות להיתר נישואין לקטינים, בפרט לאחר 20.
18 שהועלה גיל הנישואין. כל מקרה נבחן בהתאם לנסיבותיו.
19 במרבית המקרים נפסק כי נוכח מטרת החוק למנוע מהקטינים נישואים שאינם בשלים, לא
20 ניתן היתר כדבר שבשגרה.
21 ברם בחלק מהמקרים ניתן היתר על ידי בית המשפט, בהתאם לנסיבות ספציפיות ולאחר
22 התרשמות כי יש לכך מקום. (ה"נ (נצי') 1045-03-16 פלונית נ' היועמ"ש (9.5.16); ה"נ (אשי)
23 13678-02-15, פלונית נ' היועמ"ש (8.3.15); ה"נ (פ"ית) 7911-07-17 פלונית נ' היועמ"ש
24 (30.7.17)).
25
26 לאחר עיון בעמדת ב"כ היועמ"ש בפרקליטות, בתסקיר, בדיווח יחידת הסיוע, לאחר 21.
27 שנשמעה הנערה על עמדתה ורצונה, לאחר שנשאלו שני בני הזוג, אימה, אביה, אב בן הזוג,
28 ושמיעת דברי סיכום כל הצדדים, ובהתאם להוראות החוק ובפסיקה, נקבע כי בנסיבות
29 הספציפיות של הצדדים כאן יש ליתן היתר נישואין, ולאפשר לקטינה להינשא כעת.
30
31 במקרה דנן, מדובר בבני זוג שניהלו זוגיות קודם להיריון, עברו לגור ביחד בשכירות קודם 22.
32 להיריון, הקטינה שהוגדרה קודם לכן בסיכון החלה תהליך של שיקום, הפסיקה להסתובב
33 ברחוב, חזרה ללימודים, ואף עובדת באופן חלקי. התרשמתי מהתמודדותה הנוכחית עם
34 המצב, מרצונה הברור של הקטינה, מבגרות בן הזוג ולקיחת האחריות, מאהבת בני הזוג
35 זה לזה, ומהתמיכה החמה של הורי שניהם.

בית משפט לענייני משפחה בפתח תקווה

ה"נ 19-02-6864 פלוני ואח' נ' היועץ המשפטי לממשלה

- 1
2
3
4
5
6
7
8
9
10
11
12
13
14
15
16
17
18
19
20
21
22
23
24
25
26
27
28
29
30
31
32
33
34
23. תסקיר העו"ס הינו כלי חיצוני ואוביקטיבי, אולם לבית המשפט נתונה הסמכות לסטות מהמלצותיו במקרה המתאים ולפי שיקול דעתו (רע"א 4575/00 פלונית נ' אלמוני, פ"ד נה(2) 321 (2001)). כך מצאתי לעשות במקרה זה, ובפרט כאשר התסקיר מתאר באופן חיובי את מערכת היחסים הזוגית והתומכת וכך גם את המעטפת המשפחתית התומכת. רק בסיומו צויין כי אין נסיבה מיוחדת, ברם התשתית העובדתית שהובאה בו שונה מהמסקנה בסופו. כך גם לאחר עיון בדיווח יחידת הסיוע שליד בית המשפט למשפחה.
24. **אין לפרש, בטעות, את הורדת נסיבת ההיריון מגדר הנסיבות המיוחדות שהוזכרו בעבר בחוק, כאילו נקבע שהריון מונע מתן היתר נישואין.** יש הבדל בין כך שהריון אינו מביא לאישור 'אוטומטי' בכל מקרה, לבין הבאת הפרשנות לכדי אבסורד כאילו הריון הינו נסיבה שיש בה בהכרח כדי למנוע את הנישואין. אילו סבר כך המחוקק היה מציין זאת במפורש. לצורך כך ניתן שיקול הדעת לבית המשפט, והוא בוחן את נסיבות המקרה לגופו, ומהי טובת הקטינה.
25. שיקול הדעת של בית משפט מופעל כאשר הוא בוחן את טובתה של הקטינה המסוימת, זו שבפניו, אין מדובר בקטינה ערטילאית או ישות מופשטת. לא מצאתי מה טובה תצמח לה לקטינה כאן, ככל ולא ינתן היתר לנישואיה.
26. הכרעה זו אינה ניתנת כלאחר יד או בהתעלמות מקשיים שיכול ויעמדו בדרכם של בני הזוג. ברם מדובר במצב עובדתי נתון, של זוגיות תומכת והריון, אליו ייוולד הרך הנולד. שהרי אין מחלוקת כי שני בני הזוג אשר גרים יחד, החליטו לשמור על ההיריון ולהביא את העובר לעולם. ברם הובא בכל חוות הדעת שניתנו כי בנוסף לזוגיות יש לבני הזוג משפחות שהתגייסו לתמוך בהם. לא נהיר כיצד בנסיבות המיוחדות כאן, מניעת הנישואים כעת תשרת את טובתה של הקטינה.
27. לסיכום, בנסיבות הצדדים שלפני, ובמסגרת שיקול הדעת שהוקנה לי על ידי המחוקק, הריני מתירה את נישואי הקטינה לבן זוגה. ניתן בזאת היתר נישואין לקטינה.
28. בנסיבות העניין, אין צו להוצאות.

בית משפט לענייני משפחה בפתח תקווה

ה"נ 19-02-6864 פלוני ואח' נ' היועץ המשפטי לממשלה

1
2
3
4
5
6
7
8
9
10
11
12

29. המזכירות – תמציא לצדדים את פסק הדין.

ניתן לפרסום ללא שמות וללא פרטים מזהים.

ניתן היום, כ"ד אדר ב' תשע"ט, 31 מרץ 2019, בהעדר הצדדים.

אילת גולן-תבורי, שופטת

אתחילים סגורות